

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Wiedza o społeczeństwie
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Forma arkusza:</i>	MWO-P1_1P-202
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – czerwiec 2020 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	3 sierpnia 2020 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – rysunek (II.2).
	Wiadomości: formy życia społecznego – instytucja rodziny (I.1).

Zasady oceniania

- 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rodzice przedstawieni na rysunku tworzą symboliczny dach nad głowami dzieci, co świadczy o wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczej, polegającej na zapewnieniu rodzinie bezpieczeństwa materialnego i fizycznego.

Zadanie 2. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst publicystyczny (II.2).
	Wiadomości: formy życia społecznego – rodzaje grup społecznych (I.1).

Zasady oceniania

- 1 pkt – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C.

Zadanie 3. (0–7)

3.1.

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tabela z danymi statystycznymi (II.2).
	Wiadomości: struktura i problemy społeczeństwa polskiego (I.2).

Zasady oceniania

- 3 pkt – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 pkt – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 pkt – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. F
2. P
3. F

3.2.

Wiadomości i rozumienie.	Problemy społeczeństwa polskiego, funkcje państwa (I.2 / I.4).
--------------------------	--

Zasady oceniania

- 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Program 500+

3.3.

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tabela z danymi statystycznymi (II.2).
	Wiadomości: struktura i problemy społeczeństwa polskiego, problemy współczesnego świata (I.2 / I.16).

Zasady oceniania

- 3 pkt – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Zaleta emigracji z Polski dla emigrantów – Emigrant wykonuje pracę lepiej płatną niż w Polsce, przy okazji poznając nową kulturę.

Zaleta imigracji do Polski dla Polski – Dzięki imigracji mniej chętnie zajmowane stanowiska pracy nie wakują, a imigranci poznają polską kulturę.

Wada emigracji z Polski dla Polski – Emigrują prawie zawsze ludzie młodzi, a często także wykształceni, co może spowodować w kraju spadek liczby urodzeń i niedobór specjalistów.

Zadanie 4. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Odróżnianie informacji o faktach od opinii (II.3).
---------------------------	--

Zasady oceniania

- 2 pkt – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 pkt – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- 1
– 5

Zadanie 5. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst popularnonaukowy (II.2).
	Wiadomości: formy życia społecznego, struktura społeczeństwa polskiego (I.1 / I.2.).

Zasady oceniania

- 3 pkt – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 pkt – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. F
2. P
3. F

Zadanie 6. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tabela z danymi statystycznymi i mapa administracyjna Polski (II.2).
	Wiadomości: struktura etniczna społeczeństwa polskiego (I.2 / I.3).

6.1.

Zasady oceniania

- 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Litwini

6.2.

Zasady oceniania

- 3 pkt – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 pkt – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. P
2. F
3. P

Zadanie 7. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst popularnonaukowy (II.2).
	Wiadomości: społeczeństwo obywatelskie – formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym (I.8).

7.1.**Zasady oceniania**

- 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

społeczeństwo obywatelskie

7.2.**Zasady oceniania**

- 3 pkt – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 pkt – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 pkt – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. związek zawodowy
2. fundacja
3. instytucja religijna

Zadanie 8. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu publicznym – informacje ze strony internetowej instytucji publicznej, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: obywatelstwo polskie (I.4).

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – tak

Uzasadnienie – Przepisy dotyczą innego niż w informacji sposobu uzyskania polskiego obywatelstwa: w przepisach mamy procedurę uznania za obywatela, a w informacji – nadania obywatelstwa przez Prezydenta RP.

Zadanie 9. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – wykres z wynikami wyborów i danymi z badań opinii publicznej (II.2).
	Wiadomości: wybory parlamentarne i partie polityczne w Polsce (I.5 / I.6 / I.7 / I.8).

9.1.

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Nazwa – Zjednoczona Lewica

Uzasadnienie – Ugrupowanie to otrzymało 7,55% głosów, a aby uczestniczyć w podziale mandatów w Sejmie RP, koalicyjne komitety wyborcze muszą uzyskać 8% głosów w skali kraju.

9.2.

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Nazwa – Kukiz'15

Uzasadnienie – Aby otrzymać subwencję z budżetu państwa trzeba być partią, tymczasem jest to jedyne ugrupowanie, które nie startowało jako komitet wyborczy partii lub koalicji partii.

Zadanie 10. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tekst popularnonaukowy (II.2).
	Wiadomości: wybory parlamentarne i partie polityczne w Polsce (I.5 / I.6 / I.7 / I.8).

Zasady oceniania

- 4 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi w pierwszej kolumnie tabeli (tematyki) oraz wskazanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi (rodzajów referendum) w drugiej i trzeciej kolumnie tabeli.
- 3 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi w pierwszej kolumnie tabeli (tematyki) oraz poprawne wskazanie elementów odpowiedzi (rodzajów referendum) w jednym wierszu lub jednej kolumnie tabeli albo podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi (tematyki) w pierwszej kolumnie tabeli oraz wskazanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi (rodzajów referendum) w drugiej i trzeciej kolumnie tabeli.

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi w pierwszej kolumnie tabeli (tematyki) albo wskazanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi (rodzajów referendum) w drugiej i trzeciej kolumnie tabeli, albo podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi w pierwszej kolumnie tabeli (tematyki) oraz poprawne wskazanie elementów odpowiedzi (rodzajów referendum) w jednym wierszu lub jednej kolumnie tabeli.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi w pierwszej kolumnie tabeli (tematyki) albo poprawne wskazanie elementów odpowiedzi (rodzajów referendum) w jednym wierszu lub jednej kolumnie tabeli.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

1997 – dotyczące przyjęcia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

1. obligatoryjne
2. ratyfikacyjne

2003 – dotyczące przystąpienia Polski do Unii Europejskiej

1. fakultatywne
2. ratyfikacyjne

Zadanie 11. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tekst popularnonaukowy (II.2).
	Wiadomości: typy państw – państwa niedemokratyczne (I.4 / I.5).

Zasady oceniania

- 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

reżim totalitarny lub totalitaryzm

Zadanie 12. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – mapa polityczna Europy (II.2).
	Wiadomości: typy państw – monarchie i republiki (I.4 / I.5).

Zasady oceniania

- 3 pkt – poprawne wypełnienie trzech wierszy tabeli.
- 2 pkt – poprawne wypełnienie dwóch wierszy tabeli albo poprawne wypełnienie pierwszego wiersza tabeli i podanie poprawnych nazw dwóch państw z pozostałych wierszy tabeli.
- 1 pkt – poprawne wypełnienie jednego wiersza tabeli albo podanie poprawnych nazw dwóch państw.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- 5, republika
- Hiszpania lub Królestwo Hiszpanii, 1
- Francja lub Republika Francuska, republika

Zadanie 13. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Rada Ministrów RP i jej odpowiedzialność; kompetencje Sejmu RP i Trybunału Stanu (I.7 / I.10).
--------------------------	--

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- Trybunałem Stanu
- Sejmem RP

Zadanie 14. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – przepisy prawne, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: kompetencje Prezydenta RP i Rady Ministrów RP (I.7 / I.10).

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- Prezydent RP lub Prezydent Rzeczypospolitej
- Rada Ministrów RP

Zadanie 15. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – fotografie i noty biograficzne, rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego (II.2 / II.4).
	Wiadomości: polityka w Polsce – Prezesi Rady Ministrów RP (I.6).

Zasady oceniania

- 3 pkt – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. Leszek Miller
2. Donald Tusk
3. Mateusz Morawiecki

Zadanie 16. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – schemat procesu ustawodawczego (II.2).
	Wiadomości: źródła prawa w Polsce – tworzenie ustaw (I.9).

Zasady oceniania

3 pkt – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.

2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

A. 100 tysięcy obywateli

B. komisja sejmowa

C. uchwalenie ustawy

Zadanie 17. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – opisy (II.2).
	Wiadomości: organy samorządu terytorialnego w Polsce (I.7).

Zasady oceniania

3 pkt – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.

2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. sejmik województwa

2. marszałek województwa

3. przewodniczący sejmiku województwa

Zadanie 18. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst ze strony internetowej instytucji publicznej (II.2).
	Wiadomości: społeczeństwo obywatelskie – formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, samorząd terytorialny w Polsce (I.7 / I.8).

18.1.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.

0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

budżet partycypacyjny lub budżet obywatelski

18.2.

Zasady oceniania

2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Zaletą dla obywateli – Obywatele zostają zaktywizowani i mogą wskazywać konkretne oczekiwania władzom samorządowym.

Zaletą dla władz samorządowych – Władze mogą poznać także w ten sposób potrzeby wspólnoty.

Zadanie 19. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – fotografie (II.2). Wiadomości: organizacje międzynarodowe, Polska w Europie (I.13 / I.15).
---------------------------	--

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wypełnienie dwóch wierszy tabeli.

1 pkt – poprawne wypełnienie jednego wiersza tabeli.

0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. Grupa Wyszehradzka

2. Francja, Niemcy, Polska

Zadanie 20. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Lokalizacja ważnych wydarzeń w czasie (II.4). Wiadomości: Polska w Unii Europejskiej (I.13 / I.14).
---------------------------	--

Zasady oceniania

2 pkt – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 pkt – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

B. P

D. O

Zadanie 21. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – mapy polityczne Europy, lokalizacja ważnych wydarzeń w przestrzeni (II.2 / II.4). Wiadomości: stosunki międzynarodowe w Europie – rozpad i powstawanie państw (I.15 / I.16).
---------------------------	--

Zasady oceniania

2 pkt – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 pkt – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. styczeń 2007 roku
2. styczeń 1992 roku

Zadanie 22. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – fotografie i noty biograficzne, rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego (II.2 / II.4).
	Wiadomości: organizacje międzynarodowe (I.15).

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego lub Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego, lub Sojusz Północnoatlantycki, lub Pakt Północnoatlantycki
- Organizacja Narodów Zjednoczonych

Zadanie 23. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – opisy (II.2).
	Wiadomości: instytucje Unii Europejskiej (I.14).

Zasady oceniania

- 3 pkt – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 pkt – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 pkt – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- Rada
- Komisja
- Trybunał Sprawiedliwości

Zadanie 24. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tekst publicystyczny, mapa polityczna Bliskiego Wschodu (II.2).
	Wiadomości: problemy współczesnego świata – terror państwowy i konflikty międzynarodowe (I.16).

Zasady oceniania

- 3 pkt – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi (nazwy i nazwiska).
 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi (nazwy lub nazwiska).
 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- Irak lub Republika Iraku
- 3
- Husajn

Zadanie 25. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – plakat (II.2).
	Wiadomości: problemy współczesnego świata – konflikty i uchodźcy (I.16).

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – nie

Uzasadnienie – Sposób, w jaki osoby opuszczają swój dotychczasowy kraj, a przede wszystkim napisy na fotografii, każą sądzić, że na plakacie przedstawiono uchodźców.

Zadanie 26. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – fotografie i noty biograficzne, rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego (II.2 / II.4).
	Wiadomości: działalność na rzecz praw człowieka (I.11).

Zasady oceniania

- 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Martin Luther King

Zadanie 27. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – przepisy prawne, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: polskie instytucje ochrony praw człowieka (I.7 / I.11).

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- Rzecznik Praw Dziecka
- Rzecznik Praw Obywatelskich

Zadanie 28. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – fotografie i przepis prawny, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: uczestnictwo obywateli w życiu publicznym, prawa człowieka (I.8 / I.11).

Zasady oceniania

2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – nie

Uzasadnienie – Na fotografiach przedstawiono masową imprezę sportową oraz imprezę rozrywkową, które nie noszą znamion zgromadzenia w myśl przytoczonego przepisu prawnego – nie zebrano się w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych.

Zadanie 29. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – przepis prawny, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: dziedziny prawa, źródła prawa w Polsce (I.9).

Zasady oceniania

2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – Nie.

Uzasadnienie – Tematyka przepisu wskazuje na to, że pochodzi on z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Poza tym w przepisie mowa jest o powództwie, co oznacza stosowanie procedury cywilnej, a nie – karnej.

Zadanie 30. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu publicznym – fragment pisma procesowego, wypełnianie pism procesowych (II.2 / II.8).
	Wiadomości: obywatel wobec prawa, sądownictwo administracyjne w Polsce (I.10 / I.12).

Zasady oceniania

2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku

2. Wojewody Podlaskiego

Zadanie 31. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – dane statystyczne (II.2).
	Wiadomości: obywatel wobec prawa, problemy społeczeństwa polskiego (I.2 / I.12).

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Tendencja dotycząca zabójstw i kradzieży z włamaniem – Wzrasta wykrywalność zabójstw i kradzieży z włamaniem.

Tendencja dotycząca przestępstw drogowych – Spada liczba przestępstw drogowych.

Zadanie 32. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst publicystyczny (II.2).
	Wiadomości: obywatel wobec prawa, problemy prawno-sądowe w Polsce (I.2 / I.12).

32.1.

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Na tytułowe pytanie należy odpowiedzieć: „nie”. W 2016 roku skazano o 30 tys. więcej przestępców niż w roku poprzednim, zwiększyła się także liczba wyższych wyroków – na przykład skazanych na dożywocie o 14 osób (z 6 na 20).

32.2.

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

– Prof. Hołyst uważa, że surowe kary są tylko straszaniem po fakcie.

– Prof. Cwiągalski wskazuje, że równie ważny jest czas wydania wyroku – żeby pamiętać o sprawie, której wyrok dotyczy.

Zadanie 33. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst publicystyczny (II.2).
	Wiadomości: obywatel wobec prawa, problemy prawno-sądowe na świecie (I.12 / I.16).

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

- Autor wskazuje na nieskuteczność surowych kar w Rosji.
- Autor za wzór stawia niesurowo karzącą Skandynawię, która – jego zdaniem – odnosi sukcesy w resocjalizacji przestępców.

Zadanie 34. (0–15)

Tworzenie informacji.	Formułowanie wypowiedzi pisemnej zawierającej ocenę procesów społecznych (III.1 / III.4 / III.5).
	Korzystanie z informacji: dokonywanie selekcji faktów, korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym, rozpoznawanie problemów społecznych, wskazanie przyczyn i skutków procesów społecznych (II.1 / II.2 / II.5 / II.6).
	Wiadomości: obywatel wobec prawa, dziedziny prawa, sądy w Polsce, instytucje prawno-sądowe (I.9 / I.10 / I.12).

Zasady oceniania**Charakterystyka działań państwa zmierzających do ograniczenia przestępczości oraz podejmowanych w celu jej zwalczania (0–8)**

- działania państwa zmierzające do ograniczenia przestępczości
- działania państwa podejmowane w celu zwalczania przestępczości

- 8 pkt – za pełną charakterystykę dwóch aspektów.
- 7 pkt – za pełną charakterystykę jednego aspektu i znaczącą jednego aspektu.
- 6 pkt – za znaczącą charakterystykę dwóch aspektów albo za pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną jednego aspektu.
- 5 pkt – za pełną charakterystykę jednego aspektu i zasygnalizowanie jednego aspektu albo za znaczącą charakterystykę jednego aspektu i niepełną jednego aspektu.
- 4 pkt – za pełną charakterystykę jednego aspektu albo za niepełną charakterystykę dwóch aspektów, albo za znaczącą charakterystykę jednego aspektu i zasygnalizowanie jednego aspektu.
- 3 pkt – za znaczącą charakterystykę jednego aspektu albo za niepełną charakterystykę jednego aspektu i zasygnalizowanie jednego aspektu.
- 2 pkt – za niepełną charakterystykę jednego aspektu albo za zasygnalizowanie dwóch aspektów.
- 1 pkt – za zasygnalizowanie jednego aspektu.
- 0 pkt – za niespełnienie powyższego kryterium.

Przedstawienie metod postępowania wobec sprawców czynów zabronionych i ocena skuteczności tych metod (0–5)

- przedstawienie metod
- ocena skuteczności metod

- 5 pkt – za pełną charakterystykę pierwszego aspektu i wykonanie drugiego aspektu.
- 4 pkt – za pełną charakterystykę jednego aspektu albo
za znaczącą charakterystykę pierwszego aspektu i wykonanie drugiego aspektu.
- 3 pkt – za znaczącą charakterystykę pierwszego aspektu albo
za niepełną charakterystykę pierwszego aspektu i wykonanie drugiego aspektu.
- 2 pkt – za niepełną charakterystykę pierwszego aspektu albo
za zasygnalizowanie pierwszego aspektu i wykonanie drugiego aspektu.
- 1 pkt – za zasygnalizowanie pierwszego aspektu albo
za wykonanie drugiego aspektu.
- 0 pkt – za niespełnienie powyższego kryterium.

Wykorzystanie materiałów źródłowych (0–1)

- 1 pkt – za poprawne powołanie się na dwa materiały źródłowe.
- 0 pkt – za niespełnienie powyższego kryterium.

Poprawny język i forma wypowiedzi (0–1)

- 1 pkt – za pracę napisaną językiem w pełni komunikatywnym, z uporządkowanym, logicznym wywodem i właściwą strukturą.
- 0 pkt – za niespełnienie powyższego kryterium.